



به نام آن که جان را حکمت آموخت
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اصفهان
دانشکده پرستاری و مامایی
گروه مراقبت های ویژه

شناسنامه درس *Course syllabus*

عنوان درس : ارزیابی تشخیصی	شماره درس : ۵۱۲۵۲۲
نوع و تعداد واحد : ۱ واحد نظری	پیش نیاز : ندارد
فراگیران : ترم اول کارشناسی ارشد مراقبتهای ویژه	سال تحصیلی : نیمسال اول ۱۴۰۴
زمان کلاس: دوشنبه ۱۲-۱۰	مکان: کلاس شماره ۲۴
مسئول درس : دکتر سمیه غفاری	حضور در دفتر کار: سه شنبه ۱۶-۱۴
شماره تماس : ۳۷۹۲۷۵۹۷	Email : somayehghafari @nm.mui.ac.ir
اساتید درس: خانم دکتر اقبالی، اساتید گروه پرستاری و تشخیصی و پاتولوژی	

مقدمه درس :

در این درس دانشجویان با بررسی و شناخت بیمار مراقبت ویژه، پایش علائم حیاتی با فناوری پیشرفته، اصول و مقدمات تصویربرداری پزشکی، آزمایش های بالینی و تفسیر داده های آزمایشگاهی آشنا خواهد شد.

هدف کلی:

دانشجویان در پایان دوره قادر خواهند بود تا با کسب دانش پیشرفته و بینشی عمیق نسبت به فرآیندهای بیماری و پاسخ های فیزیولوژیک در بیماران مراقبت ویژه، توسعه مهارت های عملی و بالینی دقیق در ارزیابی جامع تشخیصی (شامل پایش های پیشرفته، اصول و تفسیر تصویربرداری و آزمایشات پاراکلینیک)، اتخاذ نگرش حرفه ای، اخلاقی و مسئولانه نسبت به مراقبت مبتنی بر شواهد و بیمارمحور، و درونی سازی پنج صلاحیت بالینی اصلی شامل: حرفه ای گرایی (در رعایت استانداردها و اصول اخلاقی)، مهارت های ارتباطی و بین فردی (در تعامل با بیمار، خانواده و تیم درمانی)، عملکرد مبتنی بر شواهد (در تصمیم گیری ها و تفسیر یافته ها)، و رهبری و مدیریت (در برنامه ریزی و هماهنگی مراقبت ها)، به ارزیابی های تشخیصی مؤثر و هوشمندانه بپردازند و در نهایت، به ارتقاء کیفیت مراقبت از بیماران و بهبود نتایج بالینی کمک کنند.

اهداف اختصاصی دوره :

حیطه دانشی:

دانشجو قادر خواهد بود:

- مکانیسم عمل و کاربرد پایشگرهای پیشرفته علائم حیاتی (شامل پایش همودینامیک تهاجمی و غیرتهاجمی، پایش های تنفسی پیشرفته مانند کپنوگرافی و مکانیک ریه، پایش های نورولوژیک مانند ICP و EEG و آخرین فناوری های موجود در این زمینه را به همراه مزایا و معایب هر روش، توضیح دهد.
- اصول فیزیکی و تصویربرداری در تکنیک های مختلف رادیولوژی (مانند رادیوگرافی ساده، CT-Scan، MRI، سونوگرافی کنار بالین، اکوکاردیوگرافی) و کاربرد آنها در تشخیص های افتراقی در شرایط اورژانس و مراقبت ویژه را، با ارجاع به دستورالعمل های بالینی، بیان کند.
- اثرات احتمالی پایش های تهاجمی و تصویربرداری بر بیمار و نحوه ارزیابی و مدیریت این عوارض را، با رویکردی انتقادی و دلسوزانه، توضیح دهد.
- انواع نمونه گیری های آزمایشگاهی (شامل خون، ادرار، مایع مغزی نخاعی، ترشحات تنفسی و زخم) را به صورت دقیق و با رعایت پروتکل های استاندارد، اصول استریل و ایمنی بیمار و پرسنل، توصیف کند.
- تست های آزمایشگاهی روتین و تخصصی (مانند CBC، پانل های متابولیک، آنزیم های قلبی، مارکرهای التهابی، کشت ها و بررسی های میکروبیولوژیک) و اهمیت آنها در تشخیص، پایش پاسخ به درمان و پیش آگهی بیماری در ICU را، با تکیه بر آخرین گایدلاین ها، بیان نماید.
- ملاحظات ویژه قبل، حین و پس از نمونه گیری در بیماران با وضعیت ناپایدار، کودکان و سالمندان، و همچنین نکات مربوط به حمل و نقل و نگهداری نمونه ها را، شرح دهد.

حیطه نگرشی:

دانشجو قادر خواهد بود تا:

- باور عمیقی به نقش حیاتی ارزیابی دقیق و جامع در تشخیص زودهنگام و مدیریت مؤثر بیماری های پیچیده در ICU نشان دهد و اهمیت آن را در کاهش عوارض و مرگومیر درک کند.
- اشتیاق و کنجکاوی فعال برای یادگیری مداوم و به روزرسانی دانش و مهارت های خود در زمینه فناوری های نوین پایش و تصویربرداری پزشکی، و همچنین تفسیر آخرین یافته های تحقیقاتی در حوزه ارزیابی تشخیصی، از خود نشان دهد.
- احترام کامل به حریم خصوصی بیمار، ارزش ها و باورهای فردی و خانوادگی او در فرآیند جمع آوری اطلاعات و انجام ارزیابی ها، با رعایت اصول حرفه ای گرای، قائل شود.
- همدلی و دلسوزی واقعی را در تعامل با بیماران مراقبت ویژه و خانواده های مضطرب آن ها بروز دهد و در انتقال اطلاعات پیچیده بالینی به زبانی قابل فهم و با لحنی آرامش بخش، مهارت ارتباطی قوی از خود نشان دهد.
- احترام متقابل و روحیه کار تیمی را در ارتباط با سایر اعضای تیم مراقبت ویژه (پزشکان، پرستاران، تکنیسین ها) به نمایش بگذارد و در تبادل اطلاعات و هماهنگی اقدامات، ارتباطات مؤثر و سازنده ای برقرار کند.
- مسئولیت پذیری و تعهد اخلاقی را در قبال صحت و دقت اطلاعات جمع آوری شده و گزارش شده، و همچنین در حفظ محرمانگی داده های بیمار، به وضوح نشان دهد.
- باور راسخ به اینکه تصمیمات بالینی باید بر پایه بهترین شواهد علمی موجود اتخاذ شوند، داشته باشد و در تفسیر نتایج آزمایشگاهی و تصویربرداری، صرفاً به داده ها اکتفا نکرده، بلکه آن ها را در بستر بالینی کامل بیمار تحلیل کند.
- نگرش انتقادی سازنده نسبت به روش های تشخیصی و ارزیابی، با هدف یافتن راه های بهبود و ارتقای کیفیت مراقبت، به کار گیرد.
- ارزش گذاری بر اهمیت دقت و صحت در نمونه گیری های آزمایشگاهی و رعایت اصول در فرآیند انتقال و نگهداری نمونه ها، به عنوان بخشی حیاتی از زنجیره مراقبت، درک کند.

- ابتکار عمل و روحیه رهبری را در شناسایی نیازهای تشخیصی بیمار و اولویت‌بندی اقدامات لازم، حتی در شرایط پرفشار و اورژانسی، نشان دهد.
- نگرش مثبت و انعطاف‌پذیر در مواجهه با چالش‌های غیرمنتظره در فرآیند ارزیابی و تفسیر داده‌ها، و توانایی مدیریت زمان و منابع به بهترین شکل ممکن را به نمایش بگذارد.
- تعهد به ایمنی بیمار را به عنوان بالاترین اولویت در تمام مراحل ارزیابی تشخیصی، از جمله در کار با تجهیزات پیشرفته و نمونه‌گیری، همواره در نظر داشته باشد.
- دانشجو در کل فرآیند دوره، نگرشی فعال، مسئولانه و دلسوزانه را در تمام جنبه‌های ارزیابی تشخیصی از خود بروز دهد، که بازتاب‌دهنده تعهد عمیق او به حرفه پرستاری و رفاه بیماران مراقبت ویژه است. او باید باور داشته باشد که هر ارزیابی، فرصتی برای یادگیری، بهبود و ارائه مراقبتی انسانی و با کیفیت است.

حیطه مهارتی:

دانشجو قادر خواهد بود تا:

- داده‌های به دست آمده از پایشگرهای پیشرفته علائم حیاتی، نتایج آزمایشات پاراکلینیکی و گزارش‌های تصویربرداری را با استفاده از تفکر انتقادی و مهارت‌های تحلیلی قوی، در کنار اطلاعات شرح حال و معاینه فیزیکی، به یک سنتز بالینی جامع تبدیل کند و تشخیص‌های پرستاری و پزشکی افتراقی را تفسیر نماید.
- یافته‌های کلیدی و اولویت‌های مراقبتی را به صورت شفاف، مختصر و مؤثر، چه به صورت کلامی و چه کتبی (در پرونده بیمار)، به پزشک، اعضای تیم درمانی و خانواده بیمار گزارش دهد.
- در تفسیر نتایج، ناهنجاری‌ها و روند تغییرات پارامترهای مختلف را شناسایی کرده و ارتباط آن‌ها را با وضعیت بالینی بیمار و اثربخشی مداخلات درمانی تحلیل کند.
- بر اساس نتایج ارزیابی‌های تشخیصی، یک برنامه مراقبتی جامع، فردمحور و مبتنی بر شواهد را تدوین کند که شامل مداخلات لازم برای تثبیت وضعیت بیمار، پیشگیری از عوارض، و ارتقای بهبودی است.
- در شرایط تغییرات ناگهانی وضعیت بیمار، با استفاده از توانایی حل مسئله و تصمیم‌گیری سریع و منطقی، اقدامات اورژانسی لازم را اولویت‌بندی و اجرا کند.
- مسئولیت‌پذیری و حرفه‌ای‌گرایی را در فرآیند ارزیابی تشخیصی، از جمع‌آوری اطلاعات تا تفسیر و گزارش‌دهی، با رعایت دقیق اصول اخلاق پرستاری و حریم خصوصی بیمار، نشان دهد.
- در هماهنگی و مدیریت فعالیت‌های تیم پرستاری و سایر اعضای تیم درمانی در فرآیند ارزیابی تشخیصی، با هدف بهینه‌سازی منابع و بهبود نتایج بیمار، مشارکت و رهبری کند.

روش تدریس:

ارایه سخنرانی و پرسش و پاسخ از طریق ادوبی کانکت، ارایه فایل‌های صوتی به همراه پاورپوینت، ارایه فیلم

ابزار مورد نیاز تدریس:

وسایل کمک آموزشی وایت برد و power point، کامپیوتر، سامانه نوید، سامانه برگزاری کلاس آنلاین ادوبی کانکت

وظایف فراگیران (در جلسات حضوری، آنلاین و جلسات آنلاین به تفکیک):

- حضور فعال در جلسه درس داشته باشند (مانند گوش دادن فعال، مشارکت در پرسش و پاسخ‌ها)

- مطالعه مطالب مربوطه از منابع معرفی شده قبل از کلاس و بحث در مورد جدیدترین یافته ها
- ارائه پیشنهاد و نقد جلسات درس به منظور بهبود کیفیت کلاس ها

قوانین و مقررات کلاس (در جلسات حضوری، آفلاین و جلسات آنلاین):

آئین نامه رفتار و پوشش حرفه ای دانشجویان طبق شیوه نامه اجرائی موجود در سایت دانشکده پرستاری، قسمت معاونت آموزشی، اداره خدمات آموزشی، آئین نامه پوشش حرفه ای رعایت گردد.

بر اساس مصوبه آئین نامه آموزشی نحوه برخورد با غیبت دانشجویان در کلاس به شرح زیر است.

الف) غیبت در جلسات درس تا سقف مشخص شده در آئین نامه آموزشی مربوطه در صورتی مجاز خواهد بود و مشمول کسر نمره نخواهد گردید که با ارائه مدارک مستند و گواهی معتبر و تأیید شده و با تشخیص مدیر گروه مربوطه مجاز شناخته شود.

ب) نحوه برخورد با غیبت غیر موجه دانشجو در کلاس درس در سقف کمتر از $\frac{4}{17}$ (چهار هفدهم) بشرح زیر می باشد:

- یک جلسه غیبت غیرموجه قابل بخشش
- دو جلسه غیبت غیرموجه کسر ۱ نمره
- سه جلسه غیبت غیرموجه کسر ۲ نمره
- چهار جلسه غیبت غیرموجه کسر ۴ نمره

ج) در خصوص نحوه برخورد با تعطیلی کلاس (غیر مجاز) که به صورت گروهی انجام می شود به ازای هر جلسه استاد می تواند تا سقف ۲ نمره کسر نماید.

بدیهی است غیبت بیش از حد مجاز (۴/۱۷) منجر به نمره صفر در درس خواهد بود و در صورت مجاز بودن غیبتها با ارائه مستندات و اخذ موافقت شورای آموزشی دانشکده، موجب حذف درس خواهد شد.

نحوه ارزشیابی دانشجو و بارم مربوط به هر ارزشیابی:

ردیف	عنوان ارزشیابی	نمره
۱	تکالیف و آزمون های حین دوره (کوئیز، خودآزمون ها و...)	۲
۲	آزمون پایان ترم	۱۸
۳	نمره کل	۲۰

منابع اصلی:

۱. Burns. Suzanne. AACN Essential Critical Care Nursing. Mc Graw Hill Education. 2014.
۲. Criner Gerard J. Barnette Rodger E. D'Alonzo. Gilbert E. Critical Care Study Guide Text and Review. Second Edition. Springer New York Dordrecht Heidelberg London, 2010.
۳. Urden Linda, Stacy Kathelen, Iough, Mary. Critical Care Nursing. Diagnosis and Management. Elsevier, seventh edition. 2014

منابع پیشنهادی برای مطالعه بیشتر:

۱. Alspach. Joanne; Core Curriculum for Critical Care Nursing, 2014.

2. Morton Fontaine. Essential of Critical Care Nursing. Lippincott Williams & Wilkins. 2018.

Online Data Bases:

- ۱- <http://www.aacn.org/DM/MainPages/AACNHomePage.aspx?pageid=1>
- ۲- <http://ccn.aacnjournals.org/>
- ۳- <http://www.icuFAQs.org/>
- ۴- <http://www.cacn.ca/>

* شناسنامه کامل درس در Web site دانشکده WWW.nm.mui.ac.ir در دسترس می باشد.

جدول زمانبندی درس

عنوان درس: ارزیابی های تشخیصی **شماره درس:** ۵۱۲۵۲۲ **نیمسال تحصیلی:** نیمسال اول ۱۴۰۴
فراگیران: دانشجویان ارشد ترم ۱ پرستاری مراقبتهای ویژه
زمان کلاس: دوشنبه ۱۲-۱۰ **مکان کلاس:** کلاس شماره ۲۴ دانشکده پرستاری
اساتید درس: خانم دکتر اقبالی، اساتید گروه پرتوشناسی تشخیصی و پاتولوژی

جدول زمان بندی ارائه برنامه درس						
ردیف	تاریخ / ساعت	عنوان جلسه	نوع جلسه	فعالیت یادگیری	مدرس	منبع و فصل مورد مطالعه
۱	دوشنبه ۱۲-۱۰ ۴۰۴/۷/۲۱	پایش علایم حیاتی با فناوری پیشرفته	حضوری ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	گفتگو و پرسش و پاسخ	خانم دکتر اقبالی	منبع ۳ اصلی فصل ۱
۲	دوشنبه ۱۲-۱۰ ۴۰۴/۷/۲۸	اصول و مقدمات تصویر برداری پزشکی	حضوری ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	گفتگو و پرسش و پاسخ	آقای مهندس شوشتریان	منبع ۳ اصلی تمام فصول قسمت آزمایشات
۳	دوشنبه ۱۲-۱۰ ۴۰۴/۸/۵	رادیوگرافی و تفسیر داده ها در بیماران مراقبت های ویژه	حضوری ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	گفتگو و پرسش و پاسخ	آقای مهندس شوشتریان	منبع ۳ اصلی تمام فصول قسمت یافته های پاراکلینیکی
۴	دوشنبه ۱۲-۱۰ ۴۰۴/۸/۱۲	CT Scan و تفسیر داده ها در بیماران مراقبت های ویژه	حضوری ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	گفتگو و پرسش و پاسخ	آقای مهندس شوشتریان	منبع ۳ اصلی تمام فصول قسمت آزمایشات
۵	دوشنبه ۱۲-۱۰ ۴۰۴/۸/۱۹	MRI و تفسیر داده ها در بیماران مراقبت های ویژه	حضوری ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	گفتگو و پرسش و پاسخ	آقای مهندس شوشتریان	منبع ۳ اصلی تمام فصول قسمت یافته های پاراکلینیکی
۶	دوشنبه ۱۲-۱۰ ۴۰۴/۸/۲۶	آزمایشات بالینی و تفسیر داده های آزمایشگاهی	حضوری ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	گفتگو و پرسش و پاسخ	گروه پاتولوژی خانم دکتر عابدی	منبع ۳ اصلی تمام فصول قسمت آزمایشات
۷	دوشنبه ۱۲-۱۰ ۴۰۴/۹/۱۰	آزمایشات بالینی و تفسیر داده های آزمایشگاهی	حضوری ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	گفتگو و پرسش و پاسخ	گروه رادیولوژی (خانم دکتر عابدی)	منبع ۳ اصلی تمام فصول قسمت یافته های پاراکلینیکی
۸	دوشنبه ۱۲-۱۰ ۴۰۴/۹/۱۷	آزمایشات بالینی و تفسیر داده های آزمایشگاهی	حضوری ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	گفتگو و پرسش و پاسخ	گروه پاتولوژی خانم دکتر عابدی	منبع ۳ اصلی تمام فصول قسمت آزمایشات
۹	دوشنبه ۱۲-۱۰ ۴۰۴/۹/۲۴	آزمایشات بالینی و تفسیر داده های آزمایشگاهی	حضوری ☒ آنلاین ☐ آفلاین ☐	گفتگو و پرسش و پاسخ	گروه رادیولوژی (خانم دکتر عابدی)	منبع ۳ اصلی تمام فصول قسمت یافته های پاراکلینیکی

لینک کلاس مجازی: <https://meet.mui.ac.ir/rpnl842ahax8/>

تاریخ امتحان پایان ترم: بر اساس تقویم آموزش